

Dit is een gezamenlijk persbericht van de provincie Noord-Brabant, Enpuls, Coöperatie Glastuinbouw Nieuw Prinsenland, Suiker Unie en Shell Moerdijk

Vorbereiding warmteleiding Moerdijk - Nieuw Prinsenland stilgelegd

Moerdijk/'s-Hertogenbosch, 28 november 2019 - Na een voorbereidingsperiode van meerdere jaren hebben de partners in EnergywebXL besloten de ontwikkeling van de warmte- en CO2-koppeling van Shell Moerdijk naar het glastuinbouwgebied Nieuw Prinsenland en Suiker Unie voorlopig stil te leggen. Met het huidige beleid is de aanleg van de kapitaalintensieve infrastructuur voor gebruik van restwarmte financieel niet haalbaar.

Alle partijen willen graag verder met dit project. In het klimaatakkoord staan stevige ambities over de verduurzaming van de glastuinbouw en industrie in Nederland. Op het Haven- en Industrierterrein Moerdijk is restwarmte beschikbaar die de bedrijven nu afvoeren naar de lucht en het oppervlaktewater. Ook komt er CO2 vrij, deels in geconcentreerde en gemakkelijk af te vangen vorm. EnergywebXL is bedoeld om deze restwarmte en CO2 uit te koppelen naar bedrijven en woningen in de wijde omtrek van Moerdijk. Het project kan dan ook substantieel bijdragen aan het besparen op het energieverbruik in Noord-Brabant met een potentiële energiebesparing van circa 2 PJ per jaar. Dit is ongeveer 1,6% van de totale warmtebehoefte in de provincie Noord-Brabant, vergelijkbaar met 50.000 huishoudens.

Uitgelezen kans

Nieuw Prinsenland is onder meer vanwege de schaalgrootte bij uitstek geschikt om te laten zien hoe een dergelijke uitkoppeling gerealiseerd kan worden. Partijen staan in de startblokken om met de daadwerkelijke uitvoering van EnergywebXL te beginnen. In het voorjaar van 2017 begon de intensieve samenwerking met betrokkenheid en flinke ontwikkelbudgetten van de glastuinbouwbedrijven Nieuw Prinsenland, Shell, Suiker Unie, Enpuls en de Provincie Noord-Brabant. Het ontwerp van de infrastructuur is gereed en elk van de partijen is bereid om de benodigde investering voor de laatste fase op zich te nemen mits er zicht is op een financierbaar netwerk.

Belemmeringen

Onvermijdelijk bij restwarmteprojecten is de aanleg van infrastructuur om de uitkoppeling tot stand te brengen. De kosten voor de aanleg van deze restwarmte- en CO2-leidingen zijn substantieel, vooral door de afstand van 20 km tussen de warmtebron Shell, Suiker Unie en het kassengebied Nieuw Prinsenland. Om de aanleg van deze infrastructuur betaalbaar te maken zijn grote volumes noodzakelijk.

Als gevolg van het feit dat het glastuinbouwgebied op dit moment nog in ontwikkeling is, zijn de volumes bij de start echter relatief laag. Deze lagere warmte volumes die in de begin jaren over de infrastructuur uitgekoppeld worden, maken de restwarmte echter dusdanig duur dat deze niet meer kan concurreren met de gasgestookte WKK (warmtekrachtkoppeling), wat dan weer leidt tot nog lagere volumes en dus hogere kosten.

Daarbovenop komt dat de glastuinbouw CO2 nodig heeft om de planten in de kas te laten groeien; met restwarmte is daarvoor externe levering nodig en deze externe CO2-voorziening is ook nog niet ingevuld.

Wat is nodig?

De projectpartijen hebben alles gedaan, binnen hun mogelijkheden, om het project te realiseren. Helaas is gebleken dat dit onvoldoende is om over te gaan tot de daadwerkelijke aanleg van de verbinding Moerdijk – Nieuw Prinsenland.

Om dit project van de grond te krijgen is een goed ondersteuningsregime nodig voor de aanleg van de infrastructuur voor restwarmte en CO₂. Dat vraagt bij de uitwerking van het klimaatakkoord ook om een andere kijk op energiebelastingen en CO₂-emissies, en om consistente en stabiele regelgeving die rekening houdt met de specifieke situatie van de glastuinbouw. Erkenning van de levering van CO₂ aan de kas als bijdrage aan de klimaatdoelstellingen is nodig, omdat die het mogelijk maakt de uitstoot van CO₂ bij de glastuinbouwbedrijven sterk te verminderen.

Vervolg

De betrokken partijen vinden het bijzonder spijtig dat dit project dreigt te stranden. Dit wringt des te meer, omdat dit project in kosten en investeringen per ton bespaarde CO₂-uitstoot nog steeds relatief goedkoop is. Partijen zien nog steeds goede mogelijkheden om de warmte uitkoppeling tussen Shell Moerdijk en de glastuinbouw en industrie in Nieuw Prinsenland te realiseren. Nieuw Prinsenland is misschien wel het meest voor de hand liggende glastuinbouwgebied in Nederland om te verduurzamen, vanwege de schaalgrootte, de compacte ligging en omdat het nieuw wordt aangelegd. De opstartkosten en de benodigde financiële zekerheden zijn echter te hoog om alleen door de deelnemers van het eerste uur te laten dragen. De projectpartijen gaan dan ook graag in gesprek met het kabinet over haar visie en beleid voor de inzet van restwarmte om de energietransitie te versnellen.